Pressupostos: l’engany a mitges

written by Sebastià Sardiné | 24 de gener de 2026

De les lleis principals de tot país-nació, la Llei de Pressupostos és una de les principals, encara que s’emmascari amb lleis d’acompanyament.

En aquesta llei, es programen les inversions de l’estat a tot el territori i les transferències a “autonomies” delegades. Però no ho oblidem, és, només, un pressupost. Una llei a incomplir? S’hauria de comparar el que s’ha pressupostat amb el que, a final d’any s’ha realment transferit i fet a cada comunitat -liquidació del pressupost- per veure si l’estat ha complert o no amb el compromís pactat i legislat -a Catalunya sempre dèficit endèmic. Engany a mitges. Malaltia crònica. Si és així, com és, algú se’n beneficia. Altres comunitats, fons reservats, casta d’alts funcionaris, estructures d’intermediaris… Tot això es paga. D’on surten els quartos?

Se’ns demana solidaritat. Perquè hi hagi solidaritat, aquesta ha de complir tres requisits: Primer: L’aportació solidària ha de ser voluntària. No ho és, ens expropien. Segon: Ha de ser quantificada, en el nostre cas no hauria de superar més o menys el 3% del nostre PIB, si el supera, llavors ja no és una aportació solidària, sinó una extorsió. Tercer, ha de ser la solidaritat, temporal; s’ha de fixar un temps durant el que, qui rep més recursos dels que genera, s’espavili. Passats 5-10 anys, s’haurà acabat el bròquil. La solidaritat és un ajut per a espavilar-te. No és una subvenció social per minusvàlues, ni una pensió vitalícia.

Recordo, quan amb la meva moto recorria tota l’Espanya, el primer que feia en entrar en una localitat era donar una volta per a tot arreu. En treia una impressió genèrica. El poble estava endreçat o no. En deduïa que governava el PP, o el

PSOE, o altri. No ho solia endevinar. Anava a l'ajuntament a demanar una còpia dels pressupostos municipals. Observava quines eren les partides d'ingressos (IBI, clavegueram, llicències d'obres…), sobresortien les subvencions-transferències com a ingrés, i com a sortides, els costos de personal (escandalós). M'adonava que en moltes localitats foranes a Catalunya, la població era eminentment Jove: un 30% d'infants, joves estudiants…; un 25-30% era gent gran o jubilats; l'índex d'atur solia ser alt, 20-25%; en altres llocs menors; la resta eren treballadors -ben pocs- vist que més del 50% dels ocupats solien ser funcionaris. Sent així em preguntava: qui realment produïa? Amb quins diners es pagaven sous i serveis? Els imports cobrats per IBI, eren minsos. Hi havia més cases de comptadors de llum i aigua. Alguna cosa fallava. Els consums que feia en bars i fondes, solien ser molt més assequibles que els que paguem a Catalunya. Tots aquests estudis i reflexions que jo em feia, ben segur que els polítics, nostres i forans, també els feien, o no. Més aviat el que feien era els ulls grossos, perquè, en definitiva, no poden pas matar la seva gallina dels ous. El Punt-Avui, sol publicar de pobles i ciutats, una esplèndida estadística comentada per alcaldes i regidors. Es diu el nombre d'habitants, densitat, PIB, atur…, i el pressupost. Sí. Mancaria indicar l'aportació d'impostos per habitant, saber la desglossa de les partides d'ingressos i el cost del personal. Si per contrastar situacions, feu una cerca en cada província, de poblets de menys de 2000 habitants, altres de 5000, de 10000 i ciutats de 50000, i ho compareu amb els de Catalunya, tindreu un retrat fidel de què passa, i del que paguem uns, i altres no tant. Si us fixeu en el valor cadastral de les finques fora dels Països catalans, i el valor de les finques d'aquí, constatareu moltes diferències.

Aquest preàmbul em porta a cloure que les desviacions del pressupost estatal, autonòmic i municipal, com diu Germà Capdevila, no és un "error" de ningú, sinó que, el destí de les actuacions, recaptació i finançaments, està perfectament

planificat per l'Estat central -mani qui mani-. El PIB català és un braguer munyit mecànicament i continua per l'Estat. Destí de l'espoli: pagar massa estructures centrals burocratitzades i transferir diners a altres territoris. Per extorsió, no per solidaritat. Planyo a molts ajuntaments d'arreu; els costos de personal -amb esplèndids avantatges- gairebé s'ho emporten tot, deixant poc marge de maniobra a equips de govern que solen tenir interventors i secretaris que van al seu ritme, si en tenen.

Dit tot això ens cal entrar ara en la discussió que tenen la gran majoria de presidents autonòmics, respecte a la recaptació, distribució i participació en els recursos que recapta l'Estat. Els privilegiats tenen Concert Econòmic; la majoria: pressupostos comunitaris que volen millorar. Darrera reunió: tots contra Catalunya; contra la proposta de Junts (concert) i la d'ERC (singularitat). Al meu entendre, no podrem resoldre l'equació sense abans definir-nos com a nació, com a poble. Dilema: volem tenir estat propi, o volem continuar sent administració delegada o autonòmica (LOAPA). El millor pressupost és el que autogestiones com a estat, segons les teves pròpies capacitats, incloent-hi un tant per cent raonable com a fons de solidaritat interregional (Euroregió?). Si els partits i polítics -contra l'opinió que vàrem manifestar l'1-10-2017- volen continuar sent autonomia, que ho diguin clarament. Ens estalviarem de discutir si vindiquem el concert econòmic, o un devaluat finançament dit «singular» (Reial acadèmia: singular vol dir: «sólo… único en su especie»). Aital pacte no ha estat negociat entre iguals, sinó per un sol partit o líder condicionat, amb el poder central del PSOE/PSC-PP, tant és. Som vassalls. Val més dir-ho clarament, vist que d'ordinalitat, control de la caixa i altres fórmules de distribució justa, res de res. En aquest cas, per a què volem Renfe/Adif -menys quan els seus funcionaris -en vaga? Volen continuar sent de l'estat i no de la comunitat autònoma. Ja han optat. Han creat una empresa mixta per a explotar rodalies i altres xarxes. Manen ells.

Gestionarem nosaltres. Ai els recursos! ¿Què en farem de l'explícitament volgut i deficitari finançament en infraestructures i manteniments?; i el corredor Mediterrani?; on van els fons europeus? Si transversalment partits, polítics, institucions, societat civil opta, decideix tenir l'estat propi, no ens caldrà consultar ningú, ni negociar-hi. El pressupost no tindrà adjectius. En tot cas, en la liquidació d'actius i passiu, ja s'entrarà en els dèficits d'inversions que l'estat mai ens ha fet, ni farà. Als substituts de Junts, d'ERC… (a elegir amb creuetes) només els caldrà harmonitzar comptes amb la Unió Europea, si decidim demanar pertànyer a aquesta estructura, i a l'OTAN.

Parlant de l'OTAN, de Davos, d'EEUU i de la UE. de Mercosur. Que trist. Tot perilla. El poble nord-americà va elegir en mala hora al tòxic Trump, fidel a la doctrina Monroe, o a la que s'inventa, aranzels en mà. L'han de traure abans no faci cap disbarat més. Apocalypse Now. La UE, renyada per Trump a Davos, està afeblida, els seus membres encara més. Groenlàndia està massa lluny, amb poca gent, nimbada per la política d'esterilització de nadiues i nadius, practicada en el seu dia per Dinamarca, condicionada per EEUU, després de la 2@ Guerra Mundial (potser s'hauria d'unir Groenlàndia a Islàndia, ambdues nacions estan gelades). Tots paguem un preu. Europa ha viscut d'esquena a la realitat evolutiva, no tornarà a ser mai més la mateixa, si no la reinventem. Catalunya-Euroregió Occitana Mediterrània pot liderar la renaixença. No amb actuals polítics i les seves estructures de partits empresarials. Europa no té objectius clars. L'Institut Internacional de Pau i Treva de Catalunya: IIPT-CAT és una eina principal a potenciar. Us l'explicaré quan calgui, si volen implementar-lo. Als euro-diputats i diputats, els preocupa més el seu sou, poltrona i la mica de poder que els deixen exercir, que no pas la nació, ni la mateixa UE. És el poder dels XIII, de Davos, de Bilderberg, de la maçoneria… del Sistema, que no poden canviar, si no volen.